

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2022

IS-SEBA' SENA

IL-MALTI (L-ORAL)

KARTA 3

IL-KARTA TAL-GĦALLIEMA

3A: Il-Qari Mgħajjat: It-Test Letterarju

2 minuti / 5 marki

L-eżaminatur jagħżel biċċa mis-silta u jistieden lill-istudent/a j/taqraha.

Is-silta: Dik l-imbierka telgħa

It-telgħa. Baqa' l-aħħar u l-aktar telgħa iebsa u sa fl-aħħar ikun wasal id-dar. Ġorġ kien ilu jaqdef mill-Marsa u ż-żaqżiq tar-rota kien ġenu u sewwidlu qalbu. Għax ir-rota issa qdiemet u tkissret u kien xeba' jorbot bil-fildiferru 'l hemm u 'l hawn. Allura għat-telgħa kien jinżel jimxi biex ma jkiddhiex aktar...

Għax, x'jagħmel jekk titkissirlu? Kif se jmur għax-xogħol? Mir-raħal għall-Marsa kien hemm ġibda u avolja hu kien imur id-dar jumejn kull ħmistax, kien jeħtieġli jibza' għaliha r-rota. Jekk tinkiser, jekk tispicċa, jekk tinsteraq żgur li m'hemmx oħra.

Imma issa għoddu wasal id-dar. Jeħtieġ li jifraħ. Ilu ħmistax nieqes. Ġorġ kien jaħdem il-Menqa ma' tal-inbid, kien jieħu ħsieb il-bhejjem tal-bejjiegħa li kienu jitolqu mas-sbieħ bil-btieti mimlijin iduru kull rokna ta' Malta u la jidlam tarahom ġejjin lura bil-btieti battala u s-Sinjur tal-Inbid jissakkar f'kamartu jara x'kien il-qliġħ. Il-bhejjem kien jieħu ħsiebhom Ġorġ, iżarmalhom il-karettun, jitmagħhom, inaddfilhom, inagħhalhom, idur mal-karettuni... u jisraq xi siegħa rquad biex ifittex iqum halli jerġa' jarma l-bhejjem. Imbagħad la jitlaq kulhadd kien jeħtieġli jsewwi l-btieti, it-tindif, jaħżen u jlesti l-għalf għal-lejla, iqalleb id-demel, isewwi xedd il-bhejjem...

Kif nitbażwar, ħaseb hu u joqrob lejn id-dar.

Imma aħna għalhekk qegħdin.

Biex naħdmu.

Alla hekk irid.

Għalhekk twelidna. Biex nitbażwru.

Is-Sinjur jiġi darba f'gimgha, itaptaplu fuq dahru u jtih ħmistax-il xelin f'qiegħ idejh.

Ħmistax-il xelin!

Nirra... ilsieni jinxef – Nirra...

(silta mir-rumanz *Bejn mara u Qassis* ta' Paul P. Borg, 2008)

3B: Wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

4 minuti / 5 marki

L-għalliema huma mistennija jistaqsu dawn il-mistoqsijiet dwar is-silta.

Taħt kull mistoqsija jidhru xi tweġibiet ta' gwida għall-għalliema iżda aċċetta tweġibiet oħra li jagħmlu sens.

1. Minn dak li qrajt, x'inhi l-impressjoni tiegħek fuq it-titlu tat-test: Dik l-imbierka telgħa?

Li xi hadd ġralu xi haġa iebsa waqt li kien tiela' telgħa: tifsira ta' xi hadd li qed ibati / sens ta' faqar u tbatija / xi hadd li jisfrutta lill-haddiem / toħroġ id-differenza bejn il-haddiem fqir u s-sinjur.

2. Minn dak li qrajt, x'inhuma l-impressjonijiet tiegħek fuq il-karattru ta' Ġorġ?

Ġorġ kien biežel, jaħdem ħafna u jbat; kien rassenjat u kien iħoss li ma seta' jagħmel xejn; qisu kien jaċċetta s-sitwazzjoni li ġejja minn Alla. Kien fqir u ma kellux flus, lanqas biex jixtri jew isewwi r-rota li kien juża biex imur id-dar.

3. Tkellem dwar ir-rabta li hemm bejn Ġorġ u r-rota kif tidher mis-silta.

Ir-rota kienet qadima u mkissra; kien jibża' ħafna għaliha għax kienet l-unika mezz ta' trasport li biha kien imur ix-xogħol; bis-saħħa tagħha seta' jmur jara lill-familja kull hmistax; jekk tinkisirlu ma kellux biex jixtri oħra.

4. X'messaġġ soċjali ried iwassal l-awtur fl-aħħar paragrafu meta jsemmi lis-Sinjur?

L-awtur juri kif is-sinjur kien iħallas f'tit lil Ġorġ li kien jaħdem ħafna. Ma kienx jagħtih ħlas xieraq u kemm suppost imma Ġorġ kellu jaċċetta u joqgħod. L-awtur juri l-firda soċjali bejn il-fqir u s-sinjur.

5. X'tara li fih speċjali l-istil u l-mod kif inhi miktuba din is-silta?

Fiha ħafna sentenzi qosra li juru l-ħsibijiet li kienu għaddejjin minn moħħ Ġorġ. Jinħass sens ta' rabja f'Ġorġ li qed ibati ingustizzja imma jaf li ma jista' jagħmel xejn; hadd m'hemm jaqbez għalih.

3Ċ: It-Taħdit: Diskussjoni dwar Tema

4 minuti / 5 marki

**Ix-xogħol li nixtieq nagħmel meta nikber:
kif qed nipprepara għalih**

L-għalliema huma mistennija jistiednu lill-istudenti jagħmlu taħdita fuq is-suġġett. Jistgħu jintużaw dawn il-punti biex jgħinu l-istudenti fl-iżvilupp tat-taħdita.

- Għaliex nixtieq nagħzel dak ix-xogħol?
- Qed tattendi xi korsijiet biex titħarreg / tipprepara għalih?
- X'sodisfazzjon taħseb li se jagħtik dan ix-xogħol?